

مسابقاتی که برگزار نشد و بخشی از تاریخ شد

المپیک‌های نافرجام

شدن آتش جنگ و تبعات انسانی، اقتصادی، تدارکاتی، سیاسی و نظامی آن، مانع از برگزاری این رقابت‌ها شد. هرچند برخی از کشورهای برگزیده‌ی مطرح شده به عنوان میزبان المپیک، سال‌ها بعد در دوران پس از جنگ، موفق به برگزاری این رقابت‌ها شدند.

المپیک تابستانی ۱۹۱۶: برلین
اعضای کمیته‌ی بین‌المللی المپیک در سال ۱۹۱۲ تصمیم گرفتند پس از برگزاری بازی‌های المپیک تابستانی در استکهلم سوئد، این رقابت‌ها را در سال ۱۹۱۶ در شهر برلین، پایتخت آن روزگار آلمان برگزار کنند. انتخاب برلین برای کسب میزبانی المپیک، در رقابتی فشرده و از بین شش شهر آماده‌ی برگزاری این رقابت‌ها اتفاق افتاد. دیگر شهرهای نامزد برگزاری المپیک ۱۹۱۶ عبارت بودند از: اسکندریه در مصر، آمستردام در هلند، بروکسل در بلژیک، بوداپست در مجارستان و کلیولند، پایتخت ایالت اوهایو در آمریکا.

از برگزاری که چند سالی بحث رقابت برای کسب میزبانی و آماده‌سازی شهر و کشور میزبان است، حین برگزاری که اوج هیجان رقابت‌ها و اخبار شکست و پیروزی ورزشکاران برگزیده‌ی سراسر جهان است و پس از آن که بحث تبعات گوناگون، کالبدشکافی مسابقات و به تاریخ پیوستن آن و آمادگی برای رقابت‌های سال‌های بعد مطرح می‌شود. این مطلب اما به مسابقات المپیک در سال‌هایی اختصاص دارد که به دلیل وقوع دو جنگ بزرگ جهانی در سال‌های ۱۹۱۴ تا ۱۹۱۸ و ۱۹۳۹ تا ۱۹۴۵ میلادی هرگز برگزار نشد. قبل از وقوع این دو جنگ عالم‌گیر، اعضای کمیته‌ی بین‌المللی المپیک، مذاکرات و تصمیم‌گیری‌هایی درباره برگزاری این رقابت‌ها کرده بودند، ولی شعله‌ور

است. فکر کردم شاید طراحی این پوستر به نوعی دست‌اندازی و شوخی با سوژه‌ی بازی‌های المپیک است. ولی نشانی از طنز و سخره در آن نیافتم. در نگاه دقیق‌تر متوجه شدم که سال ۱۹۴۰، اوج بحران جنگ جهانی دوم بود و در آن زمان مشعل بازی‌های المپیک، اگرچه به‌طور موقت، ولی به کلی خاموش شده بود. این شد که از آن زمان به دنبال بررسی سرنوشت رقابت‌های المپیک در سال‌های دو جنگ بزرگ جهانی و شهرهای میزبان این رقابت‌ها بودم. حاصل کار، این یادداشت است، که بخشی از تحقیقات گردآمده در این موضوع است. در تاریخ مسابقات المپیک، بیشتر صحبت از بازی‌هایی است که یا برگزار شده یا در حال برگزاری است و یا در آینده برگزار خواهد شد. قبل

سال‌ها قبل در حال چرخ زدن مرسوم در محل کتابفروشی آرشیو ملی بریتانیا در لندن، در ساعت فراغت و استراحت، نگاه‌ام به بخش پوسترهای تاریخی تجدید چاپ شده در آنجا افتاد. معمولا بیشتر این پوسترها، در موضوعات اجتماعی و سیاسی، تبلیغی و تهییجی درباره‌ی جنگ جهانی دوم و تبعات داخلی آن است. در بین این تصاویر، ناگهان چشمم به پوستر ورزشی افتاد که روی آن نوشته شده بود دوازدهمین دوره‌ی بازی‌های المپیک هلسینکی فنلاند: ۲۰ جولای تا چهارم آگوست ۱۹۴۰. در نظر اول متوجه‌ی اهمیت این پوستر و تاریخ مندرج در آن نشدم. بعد که دقت کردم، متوجه شدم تا جایی که یادم است، المپیک هلسینکی در سال ۱۹۵۲ برگزار شده

«مجید تفرشی پژوهشگر تاریخ و سندپژوه»

